

Sosyal Emperyalizmi mi? Büyük Han Şövenizmi mi?

Dergimizin bu sayısında, «Sosyal Emperyalizm mi? Büyük Han Şövenizmi mi?» Başlıklı bir yazı bulacaksınız. Yazı dergimize M. K. Aydın imzasıyla gönderilmiştir. Yazı esas olarak Ho Şi Mihn tavrı doğrultusunda yani, bu tavra uygun olarak kaleme alınmıştır. Her iki tarafa yöneltiği eleştirilerin şiddeti bazan aşırı yükseliyorsa da, bu aslında bir üslup farkıdır, yazının özüne bir diyeğimiz yoktur.

Yazının ilginç olan bir başka yanı; aynı zamanda Türkiye Proleter Devrimci hareketindeki ayrılıkların niteliği üzerine bazı fikirler verebilecek bir tutumu da içermesidir. Şöyleki; Yazar Ho Şi Mihn tavrı dediği kendi tavrının Mihri Belli'nin Ho Şi Mihn tavrı ile karıştırılmamasını istemekte ve Mihri Belli'yi «kapitalist olmayan yol» savunuculuğu ile suçlamaktadır. Bu suçla

ma yapay ve zoraki bir suçlamadır. Ho Şi Mihn tavrı tektir, iki yada daha fazla Ho Şi Mihn tavrı olamaz. Yazar bunu bilmektedir. Öte yandan bu tavır yıllardır Mihri Belli ve arkadaşları tarafından savunulmaktadır. Yazar bunu da bilmektedir. M. Belli ile aynı şeyi savunmanın aleyhine olacağını sanarak, bu Ho Şi Mihn tavrının başka olduğunu ileri sürmek gereğini duymakta ve bu arada, kendini M. Belli'ye ille de bir suçlama yöneltmek zorunda hissetmektedir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu bu koşullarda, proleter devrimci hareketin birliğinin sağlanmasının herkesin görevi olmak gereği bir dönemde birleşilen noktalarda bile yapay ayrılıklar yaratmaya çalışmak doğru değildir. Umuyoruz ki, yazıyı kaleme alan arkadaşta yapay ayrılıklar yaratmak şöyle dursun, bu dönemde, birleşilen noktaların ön plâna çıkartılması gereğini duyacaktır.

Bize kalsaydı yazıya başka bir başlık bulabilirdik. Ama aslına uygun kalmanın doğru olacağı inancıyla esas olarak Ho Şi Mihn tavrına uygun düşen yazıyı kendi başlığıyla ve tam metin olarak veriyoruz.

EMEKÇİ

Genelde Hedef Sorunu

Dünya devrimci pratiğine baktığımızda, devrimcilerin her dönemde en büyük sorunu, atılacak adımın ne olduğu konusu etrafında dönmüştür. Farklı birincil görevler tesbit edip, farklı sorunları ağırlıklı olarak gündeme getirme çabaları her zaman için ayrılıkların başlangıç noktasını teşkil etmiştir. Hangi görevlerin birincil, hangilerinin tali olduğu konusundaki tartışma ve ayrılıklar ne ölçüde iki ayrı dünya görüşünün ifadesi olmuşsa, o ölçüde de keskinleşerek her alandaki ifadesini bulmuştur. Menşeviklerle Bolşevikler ve Troçkistler arasındaki ayrılıklar her yanıyla iki ayrı dünya görüşünün ifadesi iken, Stalin'le Lenin arasındaki ulusal mesele üzerine olan ayrılık ise taktik alanda bir yanlış değerlendirilmenin ifadesi olmuş ve bu sorun üzerine doğru çözümlenenin Lenin tarafından getirilmesiyle birlikte uzlaşmayla son bulmuştur.

Bu iki türden ayrılıklar, dünya sosyalist hareketine karşı amamız bir mücadele sürdüren emperyalistler tarafından hiç bir zaman açılmamış, şartlar kendilerine yardım ettiği ölçüde de uzlaşmazlığa varmaları için ellerinden gelen çabayı göstermişlerdir. Em-

peryalizmin bu çabaları, zaman zaman devrimci amaçlara yönelik kişi ve örgütler tarafından şu yada bu biçimde desteklenmiştir.

Ancak, diyalektik yöntemin bizlere sağladığı rehberlik, sosyalistler arasındaki sorunların çözümünde sağlam bir ölçü ortaya koymaktadır. Belli bir süreçte birçok çelişkiler bulunur. Bu çelişkilerin topu birden süreci kendi doğrultusunda karakterize eder. İşte diyalektik yöntem, karmaşık olan, çelişkilerin iç içe girdiği, sanki anlaşılmazmış gibi görülebilen bir süreci kavramada, bize bu süreci belirleyen, ona karakterini veren tek bir çelişki olduğunu öğretmektedir. Bu çelişkinin somut şartların somut tahlili yoluyla bulunup çıkarılması, sürecin genel - özel tüm sorunlarının çözümü içinde gerekli olan kilit noktasını verir. Bir süreçteki gelişimi karakterize eden bu çelişkiye, Marxistler *Baş Çelişki* derler. Baş çelişkinin ne olduğunu tesbit etmek tek başına elbetteki yeterli değildir. Onun yanında süreçte yer alan diğer, yani baş çelişkiye göre tali olan çelişkilerin baş çelişkiyle olan ilişkilerinin de doğru olarak tesbit edilebilmesiyledir ki, süreç üzerine doğru bir bilgi sağlamış oluruz. Ancak bundan sonra, yani çözülecek olan problemin mahiyeti kavrandıktan sonradır ki, maddenin hareketinin yasalarına uygun olarak önümüzdeki sorunu çözebiliriz. Eğer süreci belirleyen, ona genel karakterini veren çelişkiyi, yani baş çelişkiyi yakalayamaz, tali çelişkiler etrafında dönmeye çalışırsak sürecin tümünü değil, ancak bir parçasını görür ve dolayısıyla sorunu hiç bir şekilde kavrayamaz, çözüm diye getirdiğimiz formülasyonlar gerçekte çarpıştıkça, kıvırtmalara, ileriye dönük bilimsel hikayelere (sciencefiction) başvurarak, yanlışımızı allayıp pullamaya, onu gözlerden saklamaya, diyalektik materyalizm yerine seçmeciliği (eklektisizmi) uygulamaya başlarız. Böyle yapmakla da sosyalizme davası dışında her şeye hizmet eder hale geliriz. Yanlışımızı ne kadar süsler, ne ölçüde inceltirsek, gerçeği o derecede gizler, emperyalizme o derecede hizmet eder ve halkın davasına o derecede ihanet ederiz.

Sonuç olarak, birincil görevin somut şartların somut tahlili yoluyla süreci belirleyen baş çelişkiyi bulmak olduğunu açıklıyoruz. Bu koşullar içinde Türkiye'de baş çelişkinin Amerikan Emperyalizmi ile Türkiye halkı arasında olduğunu söylüyoruz. Bugüne değin bu sorun çok tartışıldı ve büyük ölçüde açıklığa kavuşturuldu. Bu konudaki tahliller araştırmalarda eksiklikler olduğundan kuşukumuz yok. Ancak bu eksikliklerin gerçeğin ortaya çıkmış olan anahtarlarını değiştireceğini düşünmüyoruz. Daha detaylı inceleme ve tahliller bu genel çerçeve içindeki gerçekliğin

daha derin kavranmasına yardım edecek, uzak geleceği olduğu kadar yakın geleceği de daha berrak görmemizi sağlayacaktır.

Dünya sosyalist hareketi içinde uluslar arası ayrılığa göre saflaşmış olan Çin yanlısı gruplar, Sovyetler Birliği'nin emperyalist olması temelinden hareket ederek genel olarak dünya, özel olarak da Türkiye üzerine tahliller getirmektedirler. Uluslar arası tahlillerde Çin'in söylediklerine eklenen bir şey yok. Ancak, Türkiye söz konusu olduğunda, varılan sonuçlar üzerine bazı ayrılıklar söz konusu oluyor. Bu tahlil sistemi kendi içinde tutarlı olarak sürdürüldüğünde varılması gereken sonuçlara varınca, bazı gruplar bunların özel olarak Türkiye koşullarında sakıncalı olduğunu görerek bu son uçlara dayanan sloganların atılmamasını ve geniş propoganda kampanyasına girilmemesini öneriyorlar. Bu önerinin ne ölçüde doğru olduğu tartışma götürür. Birincil olarak, doğru yaklaşımın baş çelişki doğrultusundan yapılması gerektiğini gözden geçiriyorlar. Elbette şunu söylemek istemiyoruz; kendi başına tesbit edilmiş bir baş çelişki etrafında dönelim ve onun bütün içinde diğer çelişkilerle olan ilişkisini görmemezlikten gelemiz. Daha önce açıkladık; baş çelişkimizin egemen yanının Amerikan Emperyalizmi olduğunu tesbit ettikten sonra, ilkel stratejik ve taktik bilgilerimizle şunu söyleyebiliriz: Bir araya getirebileceğimiz en büyük kuvvetlerle düşmanın, yani ABD emperyalizminin en zayıf noktasına vurmak, özellikle Mao'nun bu konuda öğrettiklerini Maoçu arkadaşlara hatırlatmak isteriz. İki başlı bir çelişki sunarak, baş çelişki öğretisinden bu şekilde sıyrılma görüşü, Mao'nun geçmişte öğrettikleriyle çelişir gibi görünüyor: «Kurdu ön kapıdan kovarken, kaplanı arka kapıdan içeriye sokmak.»

Bununla kastedilen, ABD Emperyalizmi ön kapıdan kovulurken Sovyet Sosyal Emperyalizminin arka kapıdan içeri girmesidir. Bir emperyalizmi ön kapıdan kovarken diğer emperyalizmin arka kapıdan girmesini engellemenin yolu ikisine birden saldırmak, ikisini de aynı kefeye koymaktan geçmez. Hele hele halihazır durumda biri ile olan çelişki baş, diğeri tali planda iken, baş çelişki olanın gerilemekte, tali planda olanın gelişmekte olduğu ve gelecekte, tali olanın baş haline geleceği şeklindeki bir tahlile dayanarak mücadeleyi ona karşı yoğunlaştırmak gerektiği sonucunun çıkarılması, Mao'nun Marksizme katkısı olan «Baş Çelişki» öğretisinin ortadan kaldırılması ya da çarpıtılmasıdır. Bu konuda Mao'nun söyledikleri o kadar tekrarlanmıştır ki, bir kez daha söylemeye gerek görmüyoruz. Ancak merak edenlere; «Çelişki Üzerine» adlı yazısını ve «Askeri Yazılar» daki buna uygun uygula-

malar üzerine olan kısımları okumalarını tavsiye ederiz. Yalnız Mao'nun kendi öğretilerine uygun olarak Japon ve Amerikan Emperyalizmleri karşısındaki tavrının bu gün için çok önemli bir yanı var: Amerikan Emperyalizmi gelişen ve egemen güç iken, Çin'in baş çelişkisinin Japon Emperyalizmi ile olması, Amerikan Emperyalizminin en azından tarafsız kalmak için belli bir politikayı uygulamayı gerektirmiştir. Bu, Mao'nun kendi öğretilerine uygun gerçeğin ifadesi olan bir politikaydı. Bu politikayı uygularken Mao, hiç bir zaman Amerikan Emperyalizminin saldırgan olmadığını düşünmüyor ve de Çin'e karşı ABD'nin takındığı tavrın, kendi çıkarları açısından değerlendirilerek ortaya konulduğunu da biliyordu. Zaten Mao'nun da tahlilini dayandırdığı temel somutun kendisiydi. Ve gerçeği her iki taraf da ayrı şekilde görebiliyordu. Japon kurdu ön kapıdan atılırken, Amerikan kapıları da arkadan girmeye çalışacaktı elbette. Ama, Mao'nun o zamanki tavrı, ABD kapıları ile Japon kurdunu aynı kefeye koymak değil, biriyle boğuşurken dolaylı da olsa kapıların gücünü kurda karşı kullanmaktı.

İşte, bu öğretinin doğru olarak kavranılmamış olması; ABD Emperyalizmine karşı güçlü bir ajitasyon ortamı doğmuşken, ABD Emperyalizminin yüzünü açığa çıkarıp, halkın, baş çelişkisinin ne olduğunu kavramasına yardımcı olabilecek böyle bir ortamı doğru olarak değerlendirip, anti-emperyalist mücadeleyi güçlendirme yollarına baş vurmak yerine, bu ortamı bulandıracak, gerçekleri bir sis perdesi arkasına sokmaktan başka bir şeye -tabii ki ABD'nin ve onun ortaklarının çıkarları hariç- yaramayacak olan derin Sovyet-Sosyal Emperyalizmi tahlilleri üzerine dikkat çekmek, buna göre cephe kurmak sonucunu mukadder kılar. Son altı aydır ABD ile Türkiye halkı arasındaki çelişkiler şiddetlenmişken, devrimci arkadaşların birinci dereceden üzerinde akıl yormak zorunda kaldıkları konu Sovyet-Sosyal Emperyalizmi var mıdır? yok müdür? olmuştur.

Aynı alternatifi, yıllardır süren Anti-emperyalist mücadelemiz sırasında gericiler bütün güçleriyle halkımıza sunmaya, bizim ortaya çıkardığımız gerçekleri bulandırmaya uğraştılar. Sonunda bu oyun içerisine düşen devrimci arkadaşlar burjuva basınında övgü gördüler. Nasıl oldu da, gericiler komünistlerin övülebilecek bir yanları olduğunu kabullendiler. En azgın gericilerden Rauf Tamer bile «Şükür solun namusunu da kurtaranlar çıktı» diye bayram yaptı. «Namus kurtarıcılara» makaleler attırdı. Ama kur-

tarılanın «Solun namusu» olmayıp, «Süleyman'ın namusu» olduğunu Rauf Tamer'in sırtması bile birazcık olsun anlatıyor.

Sorunun anti-emperyalist mücadele yanı böyle: Anti-emperyalist mücadelenin hedefini çarpıtmak.

Bunun yanında bir de sorunun sınıfsal yanı var. Türkiye'de anti emperyalist mücadelenin bu günkü tabanı sınıfsal olacaktır. Nasıl ki, Japon işgali olmadığı dönemde, Çin'de tarım devrimi döneminde mücadelenin ağır basan yanı sınıfsal idiye, bu gün de Türkiye'de mücadelenin ağır basan yanı ulusal değil, sınıfsal olacaktır. Bugün içinde bulunduğumuz aşamada, halkın tüm nefretinin hakim sınıflara karşı yönlendirilmesi gerekirken, tarihsel bir geçmişi olan Rus düşmanlığı doğrultusunda akıtılmak suretiyle, milliyetçi duygular ya alevlendirilmekte ya da yaratılmaktadır. Özellikle, bugünkü bilinç seviyesiyle kendisine «Çarlar», «Moskoflar» gibi geçmişe kolay çağrışım yaptıracak deyimlerle sloganlar yaratmak, özel olarak işçi sınıfının, genel olarak da tüm sınıfların milliyetçi duygularını ayaklandırmaya çalışmanın adına bal gibi anti-bolşevizm denir. Sovyetler Birliği'nin başarısızlıkları geri dönüşü konusunda ortaya konulan kanıtlar ve atılan sloganlar. Şimdiye kadar onunla özdeşleşmiş olan sosyalizm kavramı üzerinde kuşku yaratmaktan başka bir işe yaramayacağını hepimiz bilmekteyiz. Ancak yeni yeni «Kendisi için bir sınıfı haline gelmeye başlamış olan işçi sınıfımızın, geçmişten kalan milliyetçi duyguları bu sloganlarla körüklenirken yapılan iş, işçi sınıfına enternasyonalist ruhun hakim olması için verilmekte olan mücadelenin engellenmesi ve zayıflatılmasından başka bir şey değildir. Burada «aman bu olguyu halktan saklıyalım, bak ne kötü sonuçlara yol açıyor» demiyoruz. Bundan bu çıkarılmasın. Eğer devrimci isek, en devrimci olanın da gerçeğin ta kendisi olduğunu bilerek, nerede ise onu bulup çıkarırız. Belirtmek stediğimiz halkı örgütlerken, onun gerici yanlarından yararlanmak suretiyle yanımıza alabileceğimiz gibi bir yanlış anlayışın, gericiliği haklı çıkarması ve geliştirmesinden başka bir şey değildir. Bir devrimci vatandaş, aldığı bu eğitimle «daha iyi değilmi, halkımız zaten Rusya'ya düşman, onları daha kolay kazanırız» diyebilirse, kitlelerin bundan neler öğreneceğini tahmin etmek için kâhin olmak gerekmez. Eğer anlayış buysa, şeriatı savunarak kırksekiz Milletvekili çıkaracak kadar destek de bulabilirler. Gerçekten devrimci niyetlerle davranan arkadaşlar, en azından bu proapgandanın ve sloganların neye yaradığını, sosyalist hareketten ne götürüp, ne getirdiğini tekrar tekrar düşünmek zorundadırlar. «Rus tanklarını burada gördüğünüzde o

zaman anlıyacaksınız, ama iş işten geçmiş olacak.» diyen arkadaşlara, bu lafı burjuvaziden çocukluğumuzdan beri dinlemiş olduğumuzu hatırlatırız! Ancak kendilerinin pek kavrayamamış olduklarını gördüğümüz «baş çelişk» nin ne olduğu meselesini yeniden ele alıp tartışmalarını ve bize bu doğrultuda cevap vermelerini bekleriz. Cevapları «Amerikan tanklarını gördükleri» zamana kalmaz umarız. (*)

Büyük Han Şövenizmi MI?
Sovyet Sosyal Emperyalizmi Mİ?

Stalin'in ölümünden sonra dünya sosyalist hareketi içinde, gerçekte Çin-Sovyet saflaşmasına dayanan çok önemli bir ayrılık çıktı. Daha önceki dönemlerde, Yugoslavya sosyalist dünya içerisinde aldığı tavırla «modern revizyonist» olarak damgalanmış ve sosyalist blokun dışında tutulmuştu. Bu «modern revizyonist» akım o dönemde, şimdiki gibi bütün ayrılıklara kaynaklık edememiştir. Ancak, özellikle 1960'dan sonra gelişen Çin-Sovyet ayrılığı geçmiştekine benzemiyen büyük boyutlara ulaştı. Ve sonuç olarak dünya sosyalist blokunun parçalanmasına yol açtı. Başlangıçta, çok kısa bir dönem için de olsa partiler arası sürtüşmelerle halledilmek istenen bu ideolojik ayrılık çeşitli nedenlerle hızla gelişti ve devletler arası ilişkilerde de yansımaları buldu. Ayrılığın bu gün ulaşmış olduğu seviye her hangi bir diyalogu engelleyecek bir mahiyete büründü. Çünkü, her iki tarafta artık bir birini bir sosyalist ülke olarak görmemekte ve bu nedenle de ideolojik planda çözülebilecek herhangi bir sorunun olmadığını söylemektedir.

Sovyetler Birliği Çin'i, sosyalizmi değil, geçmişin Han Şövenizmini ve küçük-burjuva milliyetçiliğini sürdürmekle ve yeni han şövenistleri olarak suçlarken; Çin'de Sovyetler Birliği'ni, artık Lenin'in, Stalin'in sosyalist ülkesi olmayıp, kapitalizmin geriye getirildiği, tekelci devlet kapitalizminin egemen olduğu, iktidarda "ye-

(*) Bu. yeni dünya keşifleri ilginç sonuçlar doğurmaktadır. «Rus Emperyalizmi»ni keşfeden arkadaşlar, gerçi biz nasıl olduğunu anlayamadık ama, geçmişte ölümüne giden devrimcilerin yaptıklarının «Rus Emperyalizminin» işine yaradığını da keşfettiler. Daha önceleri Mevlanacılığa doğru seyreden bazıları da, bu insanların, Amerikan emperyalizmine hizmet etmiş olduklarını keşfetmişlerdi. O zamanlar bu yeni keşiflerle eski keşifler bu konuda çatıştırlardı. Onların Amerikan emperyalizmine hizmet etmediklerini bunu ancak hainlerin, inkârcıların söyleyebileceğini iddia ederlerdi. Sorun ancak şimdi anlaşıldı: Meğer, karşı çıkmalarının nedeni ABD emperyalizmine değil de, onların «Rus Emperyalizmi»ne hizmet etmiş olmalarında yattır! Halkımızı çok şaşırtıyoruz gerçekten!!

ni tipte burjuvazinin“, yeni çarların bulunduğu ve dünya halklarının iki baş düşmanından biri olan ülke olarak suçlamaktadır. Her iki taraf da kendi görüşlerinin tek doğru olduğu konusunda yığınla döküman ortaya koymaktadırlar. Her olguyu kendi görüşlerine uygun olarak yorumlayıp sunarak sosyalist hareket içinde birbirine düşman iki kanadın pekişmesini artırmaktadırlar. Böylelikle hakim sınıflara karşı verilen mücadele Çin ve Sovyet yanlısı oluşa göre şekillenmekte, halkın mücadelesi bu perspektifler içerisinde parça parça bir duruma sokulmaktadır. Her iki kanatta yer alan ayrı ayrı örgütlerse, özünde aynı görüşlerin temsilcileri olduklarını iddia etmelerine rağmen bir araya gelmemektedirler. Her iki kanat, “revizyonizme karşı mücadelenin, emperyalizme ve hakim sınıflara karşı verilen mücadeleden ayrılmayacağını belirterek, birbirlerine, terminolojilerine uygun olarak değişik «işbirlikçilikler» yüklemektedirler. Bu kadar çok örgütün birleşebildikleri tek nokta birbirlerine karşı oluşturdukları küfür cephesi olmaktadır. Bu cepheler içerisindeki örgütler, grupçuluğun kesin icratı altında birlikler yaratmaya çalışmaktadırlar. Ancak bu birliklerin ne oluştuğu ne de oluşacağı var.

Sovyetler Birliği ile Çin arasındaki ideolojik ayrılıklar 1960 dan sonra giderek hızlandı, özellikle 1963 lerde sert bir noktaya ulaştı.

1956 Yılında SBKB 20. Kongresi yapıldı. Kongrede, Kruşçev Stalin’i tümünden inkar eden, onun hakkında, haydut, kumarbaz, gibisinden ifadeler taşıyan gizli bir rapor okudu. Bu rapor, o dönemde dünya basınına açıklandı. Ancak daha sonra emperyalist basında ortaya çıktı. Aynı yılın (1956) Eylül ayında da Çin Komünist Partisi (ÇKP) 8. Kongresi yapıldı. Kongrade konuşan Mao Zedung, Sovyetler Birliği Komünist Partisi (SBKP) 20. Kongresi hakkında şöyle diyordu:

«Bir müddet önce toplanan 20. Kongrede Sovyetler Birliği Komünist Partisi bir çok doğru politikayı formüle etti ve parti içerisindeki eksiklikleri eleştirdi. Güvenlikle söylenebilir ki, çalışmalarında bunu pek büyük başarılar izleyecektir. (ÇKP 8. Ulusal Kongresi, dökümanlar cilt 1 sayfa 10, Pekin-Moskova Çatışması s. 109). Yine aynı kongrede merkez kongresi politik raporunu okuyan Liu Shao-Chi de şunları söylüyordu:

“... Geçen Şubat ayında toplanan SBKP 20. Kongresi dünya çapında öneme sahip bir olaydır. O KONGRE yalnızca, devasa ölçülerdeki altıncı beş yıllık planın ana çizgilerini ortaya koymuş, sosyalizm davasının ilerlemesi için bir çok önemli politika ve ilkeler

kararlaştırmak ve parti içersinde acı sonuçlar doğurmuş olan kişiye tapmayı reddetmekle kalmamıştır. Aynı zamanda uluslar arası gerginliği yumuşatmaya önemli katkıda bulunan barış içinde bir çok önemli politika ve ilkeler kararlaştırmak ve parti içerisinde acı sonuçlar doğurmuş olan kişiye tapmayı reddetmekle kalmamıştır. Aynı zamanda uluslar arası gerginliği yumuşatmaya önemli katkıda bulunan barış içinde bir arada yaşamaya uluslararası işbirliğini daha geliştirmeyi savunmuştur." (KP 8. Ulusal Kongresi, dökümanlar Cilt-1. s. 86 Pekin-Moskova atışması s. 109)

Bu alıntılardan amacımız, SBKP 20. Kongresinde yönetimi bütünüyle ele geçiren Kruşçef kliğinin kongrede ne kararlar aldığını Çin'in bilmesi ve bu kararları olumlu karşılamış olduğunu göstermektir. Sovyet kongresi Çin Kongresinden altı ay önce yapılmış ve bu zaman zarfında daha bir kaç yıl Sovyetlerle Çin arasında herhangi bir sorun söz konusu olmadı. Karşılıklı dayanışma devam etti. 1957 Moskova deklarasyonu birlikte kararlaştırıldı. 1960 Komünist Partileri ortak bildirisine kadar herhangi bir ayrılık göze çarpmadı. Uzun tartışmalar sonucu bu bildiriye Çin'de imzalamıştı. Aynı yılda ilk ayrılık açığa vuruldu.

1957 ve 1960 Moskova toplantılarında genel olarak bir ideolojik birlik sağlanmış, çağımızın özellikleri, sosyalist devrim, sosyalist kuruluşun ortak yanları ve bütün komünist ve işi partileri ortak yolu çizilmiş ve uluslar arası komünist hareketin ortak proğramı olarak ortak imzayla dünya kamuoyuna açıklanmıştır. Yani bu tarihe kadar Çin'le Sovyetler arasında önemli bir ayrılığın olmadığını, olanların da giderildiğini kesinlikle söyleyebiliriz.

Bununla beraber, Çin'in "Stalin meselesi zerine" "Jibao" ve "Hungi" yazı kurallarının hazırladığı bir yazıda söyle denilmektedir: "Kruşçef Yoldaş, SBKP 20. Kongresinde Stalin'i tamamen inkar etti. Bütün uluslar arası komünist hareketi ilgilendiren bu ilke meselesinde, kardeş partilere önceden danışmadı ve sonra da işi oldu bittiye getirmeye çalıştı."

1963 da meseleyi bu şekilde ortaya koymakla, Çin'in daha önce Kruşçef kliği poltikasını onayladığını, ona özde ve biçimde katılmakta olduklarını gizlemektedirler. Halbuki yukarıda gösterdiğimiz gibi, Kruşçef'in politikası 20. Kongreyle birlikte ortaya çıkmış ve Marksizm'in sağı solu düzeltilmeye başlanmış ve bunlar Çin tarafından övgüye layık görülmüştür. Bunları Çin poltikasının başından beri şaşmaz bir biçimde doğru olarak sürdüğünü zannedenlere kısaca bir şeyler anlatabilmek için aktardık. Daha bu dönemde Çin

politikası revizyonizme karşı mücadelede yanlışlıklar içerisindeydi. Daha sonra bunun düzeltildiği ve tutarlı öz eleştirisinin yapıldığı söylenemez ve bu politikada Liu Shao Chi'ye yüklenemez, zira partinin ortak politikasıydı. Ancak bunlar Türkiye'de hiç bilinmedi.

Kardeş partiler arasında çıkan bu ideolojik ayrılık, partiler arası tartışmayla çözülecek yerde devletler arası ilişkilere her iki tarafça hızla yansıtıldı. Sovyetler Birliği Çin'e ekonomik yardımını kesti. Buna bağlı olarak da Çin ekonomisi büyük zorluklar içerisinde düştü. "Kendi gücüne güven" politikası Volantirizme doğru gelişmeye başladı. Doğru sosyalist ilkeler "Sol" bir anlayış içerisinde, ekonomik temel buna cevap verecek durumda olmadığı halde kitlere benimsetilmeye çalışıldı. Ekonomik güçlüklerin yarattığı çeşitli yanlış eğilimlerin ortadan kaldırılmasına çalışırken, bu çelişkiler Mao'nun kendisinin ortaya koyduğu "Halk arasındaki çelişkilerin ele alınışı" biçimine aykırı olarak, karşı-devrimciler ve burjuvazinin ayaklanması diye değerlendirilerek bastırıldı. Gri renginin de olduğu unutulup, ak ya da kara vardır diyalektik anlayışı egemen olmaya başladı. Ortaya konun politikaya her karşı çıkan, yanlış bir biçimde burjuva olmakla suçlandı ve giderek toplumdaki çelişkinin burjuvaziyle proleterya arasında olduğu noktasına kadar varıldı. (x)

Parti içerisinde çıkan ayrılıklar, burjuvazi ile proleteryanın sınıf mücadelesinin en keskin biçimi olarak nitelendirilip şiddetli iktidar mücadelesi içine girildi. Parti içinde açık ideolojik tartışma, eleştiri öz-eleştiri mekanizmasıyla çözülmesi gerekirken, bunun yerine gizli görüşmeler, birbirini kesin tasfiye çabaları geçirildi. Kültür devrim döneminde Çin birbirine girdi. Ayaklanmalar, çatışmalar her yana yayıldı. Tartışma ancak tasfiye eylemi tamamlandıktan sonra, tasfiye edilenin yerilmesi, tümüyle bir hain olduğunun ispat

(*) — (Proleterya diktatörlüğü altında, içinde burjuvaziyle proleterya çelişkisi de dahil olmak üzere sınıfsal çelişkilerin devam edeceği doğrudur. Özellikle, burjuva ideolojisine karşı sürdürülecek ideolojik mücadele çok önemlidir. Ekonomik temelleri ortadan kaldırılrsa bile burjuva ideolojisi uzun zaman üst yapıdaki varlığını devam ettirecektir. Buna mukabil bu noktadan yürüyerek, sosyalist kuruluştan sonraki toplumsal süreci belirleyecek baş çelişkinin burjuvazi ile proleterya arasındaki çelişki olduğunu söylemek, tali olan bir çelişkiyi abartıp gerçekten bu toplumsal süreci belirleyen çelişkinin tali plana itilmesini getirir. Bu da ana sorunun tali planda kalmasını ve onun çözümüne bağlı olan diğer çelişkilerin çözümünün imkânsız hale gelmesine yol açar. Sovyet yöneticileri, toplumlarında böyle bir çelişkinin varlığını kabul etmezken Çin'de bunun toplumdaki baş çelişki olduğunu iddia etmektedir. Bunlardan birincisi «sağa» sapmanın, ikincisi de «sol» sapmanın temelini teşkil etmektedir. Birincisi determinizme, ikincisi de volantirizme götürür.)

edilmesine yöneldi. Bunun da gerekçesi toplumdaki baş çelişkinin burjuvazi ile proleterya arasındaki çelişki olduğu iddiasında yatıyordu. Bu anlamda da çıkanlar kesinlikle burjuva ajanlığıyla suçlanabiliyordu. Ülkedeki baş çelişkinin ne olduğu daha 8. kongrede ise şöyle tesbit edilmişti: "... Eski Çin toplumundaki ana çelişki Çin halkıyla emperyalist, feodal ve bürokrat kapitalist yönetim arasındaki çelişki-burjuva demokratik devriminin zaferinin bir sonucu olarak çözülmüştü. Bu çelişkinin çözümlenmesinden sonra (Ülkemiz ve yabancı emperyalist arasındaki dış çelişki proleterya ile burjuvazi arasındaki iç çelişki ana çelişki hariç) haline geldi. Bu çelişkinin sosyalist devrimle çözülmesi gerekir. Tarımda, el sanatlarında, kapitalist sanayide ve ticarete sürdürmekte olduğumuz sosyalist dönüşüm-kapitalizmin kökünü-kapitalist mülkiyet ve küçük üreticileri, özel mülkiyet sistemini değiştirmek için tasarlanmıştır. *Bu sosyalist dönüşümde şimdiden kesin bir zafer kazanılmıştır. Bu, ülkemizde prolaterya ile burjuvazi arasındaki çelişkinin temelde çözüldüğü, ülkemizde binlerce yıl sürmüş olan sömürü sisteminin toptan sona erdiği ve esas olarak Çin'de sosyalist toplum sisteminin kurulmuş olduğu anlamına gelir.....* (abç)

Ülkemizdeki **BAŞ ÇELİŞKİ** şimdiden halkın ileri bir sanayi ülkesi kurma talepleriyle geri bir tarım ülkesinin gerçekleri, halkın ileri hızlı bir ekonomik ve kültürel gelişme ihtiyacıyla şimdiki ekonomi ve kültürümüzün bu ihtiyacı karşılama yeteneğinden yoksun oluşu arasındadır..... (abç) Ülkemizde sosyalist sistemin çoktan kurulmuş olduğu gerçeği karşısında, *bu özünde ileri sosyalist sistem ile toplumun geri üretici güçleri arasındaki çelişkidir.* (abç). Partinin ve halkın şimdi yüz yüze bulunduğu baş görev, bütün çabaları bu çelişkiyi çözmek ve Çin'i mümkün olduğu kadar hızlı bir biçimde geri bir tarım ülkesinden, ileri bir sanayi ülkesine dönüştürmek üzere yoğunlaştırmaktır.....

(ÇKP 8. Kongre dökümanlar, Cilt 1 s. 115-116)

Ülkedeki baş çelişkinin ne olduğu açık seçik bir biçimde araştırma ve incelemelerin sonucu olarak ortaya konuluyordu. Halbuki Lin Piao'yu lanetleme kongresinden başka bir anlama gelmeyen onuncu kongrede ise aynı konuda ÇU EN LAİ çok farklı şeyler söylüyor, yukarıda açıklanmış olan baş çelişkinin Sekizinci Kongre kararları arasına Liu Çao-Çi ve Cen Bo-Da tarafından sokuşturulmuş eski revizyonist safsata olduğunu söylüyor: "Lin Piao kongreden önce Cen Bo-da,la birlikte bir siyasi rapor taslağı hazırlamıştı. Bu ikisi, Dokuzuncu Kongreden sonraki başlıca görevin üretimin

geliştirilmesi olduğunu iddia ederek devrimin prolaterya diktatörlüğü altında devam ettirilmesine karşı çıkıyorlardı. Oysa bu, Liu Chao Chi ve Cen Bo-da tarafından Sekizinci Kongre kararına sokuşturulan ve ülkemizdeki baş çelişkinin proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme değil "ileri sosyalist sistem ile toplumun geri üretici güçleri arasındaki çelişme" olduğunu ileri süren eski revizyonist safsatanın yeniden cilalanıp piyasaya sürülen kopyasından başka bir şey değildir."

(ÇKP 10. Milli Kongresi belgeleri s. 10)

Bunları söyleyen Çu En Lai ile Sekizinci Kongrede kararlaştırılan politika doğrultusunda ikinci beş yıllık plan için öneriler üzerine raporu da hazırlayan Çu En Lai aynı insanlardırlar. Kongre tutanakları ortadadır ve açıkça görülen de bir sokuşturma değil, üzerinde uzun uzun konuşulan ve onaylanan bir karardır. Bu kararlara Çu En Lai'ın kendisi de katılmıştır. Burada en fazla söylenecek söz, bu hataları birlikte işledik, ancak yanlış olduğunu sonradan anladık demekken, bu işte suç yalnızca Liu Chao Chi ve Cen Bo-da'nın üzerine yıkılmakta, öz eleştiriye hiç yanaşılmamaktadır. Bu, lafı ne kadar edilirse edilsin, hiç kuşkuya yer bırakmaksızın aynen SBKP'sinde olduğu gibi eleştiri, öz-eleştiri mekanizmasının ne kadar zor işlediğini göstermektedir. Nasıl ki, Kruşçef, "hastalanıp" görevden uzaklaştırıldıysa, kültür devrimi döneminin önemli kişisi Lin Piao'da parti içerisinde darbe yapmaya kalkmış, başaramayınca, «Sovyetlere sığınmak isterken uçağı düşerek ölmüştür.»

Nasıl oluyor da, Lin Piao hem eski revizyonist safsataları savunuyor, hem de Dokuzuncu Kongrede parti tarafından "HALEF" olarak seçiliyor. Ardından da iktidarı ele geçirmek için "bir burjuva ajanı ve hain" olarak darbe yapmaya kalkışıyor. Bu hemen bir çırpıda anlaşılacak kadar kolay bir şey değildir. Birazcık olsun nereden kaynaklandığını incelemek gerekiyor. Kültür devrimi sırasında, niçin başından beri kapitalist yolu benimsediği söylenen Lin Piao, yine kapitalist yolu benimsemiş olan Liu Chao Chi ile birleşmemiş de kültür devrimini savunmuştur...? Bu da kolay açıklanamaz. Ancak bir şey, "ya iyidir ya da kötüdür" mantığı meseleyi kolayca izah edebilmektedir.

"Lin Piao komünist partisine Çin'in yeni demokratik devriminin ilk günlerinde katılmıştı. Daha o zamanlar bile. Çin devriminin geleceği konusunda karamsardı. Gudien toplantısından hemen sonra (Aralık 1929-çev) başkan Mao, Lin Piao'ya "tek bir kıvılcım bü-

tün bir bozkırı tutuşturabilir" (x) adlı uzun bir mektup yazarak, onu ciddiyetle ve sabırla eğitmeye çalıştı. Ama, gerçeklerin sonradan da ispatlandığı gibi Lin Piao'nun "burjuva ve idealist dünya görüşü" (abç) zerre kadar değişmemiştir. Lin Piao devrimin hayati anlarında daima sağ oportünist hatalar işledi, daima iki yüzlülük yaptı ve partiyi ve halkı aldatmak için sahte bir tavır takındı...»

Birazcık insaf etmek gerekir herhalde. Çin devrimi boyunca bir çok şanlı başarının sahibi, kültür devrimi döneminde övgüye layık görülen, bu "burjuva idealist dünya görüşü sahibi Lin Piao'mu? Ama bu diyalektik anlayışı meseleyi ancak bu kadar çözer. Eğer samimi bir biçimde payımıza düşen hataların öz-eleştirisini yapmaya gitmezsek sorunu da bu şekilde koymak mecburiyetinde kalırız elbet. Ama, öz-eleştiri yapıldığında işlerin tek sorumlusunun Lin Piao ya da burjuvazi olduğunu anlatmak çok zorlaşır. Mao'nun sözünü ettiği ikinci bir kültür devrimi, korkarız Çu En Lai için de aynı şeylerin söylenmesini getirebilir. Çünkü gerçek öyle değil. Ama bu diyalektik anlayışı meseleyi izah etmekte büyük bir kolaylık sağlıyor. Bir şey kötüyse, başından sonuna kadar kötüdür. Yani A, A'dır. B de, B'dir. Bunun adına da diyalektik mantık değil formal mantık derler. Ancak yer yer bu mantığı kullandıkları için kendilerini idealist olmakla suçlayamayız. O zaman aynı mantığa düşmüş oluruz. Biz bunları ekonomik zorlukların karşısına çıkardığı problemlerin sonucu olarak görüyoruz. Ama bu problemin çözümü, böyle bir mantık kullanarak suçları başkalarına yıkmak, halkın dikkatlerini "kuzeyden gelecek tehlike" üzerine çekmekten geçmez.

Bu mantık aynı şekilde dünyanın tahlilinde de sürdürülmektedir. Sovyetler Birliği'nin Marksizm'de yaptığı düzeltmelerle genel olarak dünya devrimci hareketine verdiği zararlardan yürünerek tüm davranışlarının mahkûm edilmesi veya o mantığıyla ABD emperyalizmi ile aynı kefeye konulması yine yanlış diyalektik anlayışın ürünüdür. Evet, Sovyetler Birliği yöneticilerinin icat ettikleri "kapitalist olmayan yol", "barışçıl geçiş" gibi tezler dünya devrimci

(* Bu makalenin asıl adı «Lin Piao'ya Mektup'tur ve partide egemen olan Li Li San'ın «sol» çizgisine karşı kaleme alınmıştır. Bu dönemde Li Li San'ın «sol» çizgisini destekleyenlerden biri de Çu En Lai idi. Çu En Lai'nin Lin Piao'yu suçladığı aynı dille dokuzuncu kongrede Lin Piao, Liu Chao Chi'yi suçluyordu: «...dönek, gizli hain, bozguncu... kapitalist yolu tutarak... kapitalizmi geri getirmeye çalışan Liu Chao Chi...» vb. (Dokuzuncu kongre raporundan)

Kapitalist yolu benimsemiş mevki sahipleri, yani Lin Piao ve benzerleri proleterya ile boy ölçüşmeye kalkıştılar. Lin Piao, iç ve dış sınıf düşmanlarına hizmet etmek üzere Sovyet revizyonizminin denetimi altında «son sözünü söylemeye kalkışır kalkışmaz, onun teşhiri ve iflası da tamamlanmış oldu. «ÇKP 10. Milli Kongresi belgeleri Çu En Lai'in raporu. s. 18-19).

hareketinin pasifize edilmesinde önemli rol oynamış, pratiğin karşısında parça parça olmaya mahkûm olmuştur. Kapitalist olmayan yoldan sosyalizme doğru gelişen (!) MISIR, bir gün Sovyetler Birliği'ne hadi yallah deyip ABD ile kol kola yürümeye başlayınca Sovyet yöneticileri pek şaşırılmışlardır, herhalde. Ama gerçek ortada idi: proleterya önderliğinin inkar edilmesinin doğal sonucu bundan başka ne olabilirdi? Ama bunun yanında Vietnam mücadelesine yardımda hiç bir kusur ettiği söylenemez. Buna karşılık bazıları çıkıp onlara, Vietnam'ı sömürgeleştirmek için yardım ettiğini söylese, bu şanlı Vietnam mücadelesine hakaret etmekten başka anlama gelmez. Eğer yüzünün açığa çıkmasından korktuğu için yardım ettiği söylenecek olursa, bu büsbütün komik olur. Varsın bu korku ile başka devrimci mücadelelere de yardım etsin. Ancak adama "biz enternasyonalist görevimizi yerine getirdik" de diyebilirler ve çok daha doğru açıklayıcı bir cevap olur.

Ama Sovyetler Birliği, Kamboçya mücadelesine karşı da böyle mi davranmıştır? Hayır. Kamboçlu devrimcilerin Çin yanlısı görünmeleri Çin'in Sovyetler Birliği'ni emperyalist olarak değerlendirmesini getiren aynı mantık yoluyla, Çin'i sosyalist bir ülke olarak görmeyen Sovyetler Birliği'nin Kamboçlu devrimcilere zorunlu olan Enternasyonalist desteği sağlamamış olmasına gerekçe olmuştur. Bu, Çin'in Sovyet yanlısı görünüyor diye Angola'nın tek Marksist-Leninist örgütü MPLA'ya yardım etmemesi kadar bir yanlış davranıştır. Hangi açıklamaya baş vurulursa vurulsun, Çin'in MPLA'yı desteklenmemesine gerekçe olarak getirilemez. Ne kadar zorlanırsa zorlansın enternasyonalist görevleri ihlal, her iki tarafta da ortaya çıkmaktadır.

Sovyetler Birliği'nin Çekoslovakya'yı istila ettiği, buna karşıda Çekoslovak yurtseverlerin kahramanca direndiği iddiası Sovyetler Birliği'nin saldırgan, emperyalist bir ülke olduğuna kanıt olarak gösteriliyor. Açıkca gerici bir mahiyette olan Dupçek yönetimi, övülme yoluna gidiliyor. Ülke olarak da başka ülkelerin iç işlerine müdahale etmemek gerektiği savunuluyor. 1956 yılında Macaristan'da çıkan karşı devrimci olaylar sırasında Sovyet müdahalesi başka türlü değerlendiriliyordu. "Ekim ayı sonlarında Macaristan'da emperyalistlerin kışkırtmasıyla büyük karışıklıklar çıkmış, komünistler ile diğer devrimciler kitle halinde katledilmeye başlanmıştır. Emperyalist devletlerin amacı Macaristan'ın işini bitirdikten sonra, öteki sosyalist ülkelerin de başlarını birer birer yemekti. 4 Kasım günü, Macar halkı, Sovyet ordusunun yardımı ve bütün sosyalist

kampın ve ilerici güçlerin desteği ile devrimci komplozu ezdi ve Macar halk hükümetini yeniden kurdu.” (Teori ve Pratik, s. 121) Çin’de yapılan yorumlar işte böyle idi. Gerçi o dönemde emperyalist basın bunu bir istila, Sovyetler Birliği’ni bir istilacı ve kurulan Yanoş Kadar hükümetini de kukla diye nitelendiriyordu. Ama sosyalist ülkelerin tavrı ise bu harekete, yani “Başka ülkelerin iç işlerine müdahaleyi” destekler mahiyette idi.

Şimdi şu soruyu sormak gerekiyor: Sovyetlerin Çekoslovakya’ya müdahalesi emperyalist oluşunun mu bir kanıtıdır, yoksa emperyalist olduğu için mi müdahale edilmesine karşı çıkmıştır? Bu soruyu cevaplandırırken, elbetteki her şeyin birbirine bağlı olduğu ve açıkça görüldüğü gibi bu sorunun iki kısmının birbiriyle bir iç bağıntı içersinde olduğunu aklında tutmak gerekir.

Soruyu cevaplandırırken, ne emperyalist olma olgusunu ne de müdahale olgusunu tek tek tecrit edilmiş bir halde ele alamayız. Bu bağıntıyı unutmaksızın somut durumun incelenmesine girmek soruya da doğru cevabı getirmeyi sağlar. Bir çokları bu soruya hemen şu iki cevaptan birini yapıştırabilirdi: Müdahale etmesinden emperyalist olduğu anlaşılıyor, ya da emperyalist olduğu için orayı istila etmiştir. Bu iki cevabın hiç biri de hiç bir şeyi kanıtlamaz. Ama bu iki cevabın taşıdığı mantıkla ajitasyon çekenler çok. Sovyetler’in müdahalesini, emperyalist olduğuna kanıt olarak gösterenlere, Çin’in Güney Vietnam adasına asker çıkarmasını niçin aynı mantık içerisinde ele almadıkları sorulabilir. Aynı şekilde Çin’in Sovyetler Birliği’nden nasıl toprak talep edebildiği, Okinawa adasını niçin Japonya’ya vermesini istediği, bir halk hükümetini devirerek iktidarı gaspeden faşist Pinochet iktidarının Sovyetler Birliği’nin tanımamasını Şili’nin iç işlerine müdahale olarak nasıl değerlendirilebildiği sorulabilir. İspanya’da beş devrimci yoldaşın idamını protesto eden Dalokay’ın davranışı da, faşistlerin dediği gibi İspanya’nın iç işlerine müdahale diye yerilmeye mi layık görülecektir? İspanya ve Türkiye halkı Dalokay’ı övgüye layık görmüşlerdir. Ama Şili halkı, Çin’in Şili’ye karşı tavrından herhalde çok hoşnut olmuştur...

Eğer ak kara mantığıyla malül arkadaşlar bu sorulara cevap vermeye kalkıştırlarsa altından kalkamazlar. Ancak gerçekleri tahrif ederek bu olguları açıklayabilirler. Eğer bu gerçeklerin diyalektiğine sadık kalıyorlarsa o zaman, Sovyetler Birliği’nin emperyalist, hem de iki baş düşmandan biri olduğu sonucunu bu kadar çabuk çıkartmakta biraz zorluk çekerler. Aynı mantık, olgularla birlikte

Çin için uygulanmaya kalkılırsa Çin'in de emperyalist olma yolunda gelişen bir ülke olduğu, yahut da aynı hastalıkla malül Sovyet yöneticileri gibi büyük han şöenistlerinin yönetimi altında bir ülke olduğu sonucunu çıkarırlar kolaylıkla. Ama böyle bir sonucu çıkarmak istemezler. Zaten çıkmaz da.

Yanlış politika sonucu Sovyet ekonomisinde ortaya çıkan aksaklıklar çok kolaylıkla ve üzerinde fazla düşünmeye gerek görülmeksizin kapitalizmin geri geldiğinin, tekelci kapitalizmin egemen olduğunun kanıtı olarak gösterilebiliyor. Çok kısa zamanda, sosyalist ekonomi üzerine olan derin bilgilerle mesele halledilebiliyor. Nasıl ki, Sovyetler kendi hatalarını hiç görmeksizin Çin'in yaptığı hataları sorumsuzca abartıp, Çin'i sosyalizm dışı göstermeye çalışıyorsa, aynı ölçüde Çin'de kendisinin, özellikle Birleşmiş Milletler'e girdikten sonra yaptığı önemli hataları, doğrular diye savunarak Sovyetleri sosyalizm dışı göstermeye çalışmakta, onun emperyalist oluşu üzerine dayanan dünya tahlilleri yapmaktadır.

Çin'in Angola'lı devrimcilerin mücadelesini desteklememesi, Güney Doğu Asya'dan ABD'nin çekilmesinden yana olmaması, Sovyetlere karşı denge sağlıyor gerekçesiyle saldırgan Nato ittifakını desteklemesi, ne kadar üçüncü dünya tahlilleri getirirse getirsin üçüncü dünya halklarının öfkelerini uyandırmaktadır. Aynı gerçeklerle, İran'ın silahlanmasını desteklemek, herhalde gerek İran'lı devrimciler ve gerekse Dofralı devrimciler tarafından kabule şayan görülmemiştir. Aynı gerçeklere dayanarak "Ulusal savaş sanayiinin kurulmasını destekliyoruz" diyen "Çin maslahatgüzarları" da neye hizmet ettiklerini iyi düşünmelidir. Ancak biz bunları sosyalizmin dışında bir mesele olarak ele alamayız.

Revizyonizme karşı mücadeleyi politik mücadelenin hedefi haline getirmek isteyenler, «Ülkeler bağımsızlık, milletler kurtuluş» istiyor derken, bağımsızlık deyimine su katmaktadırlar. Yıllarca attığımız "Bağımsız Türkiye" sloganı, işbirlikçilerin bağımsızlıktan yana olamayacakları görüşü açıkça inkar edilmektedir. Süleyman'ın bağımsızlıktan yana olabileceği imajı yaratılmaktadır. Bu, bağımsızlık şiarının sulandırılması, antagenizmayla uzlaşır çelişki arasında ki ayırımın ortadan kaldırılması değildir de nedir?

Niçin, bazı işbirlikçiler bağımlı oldukları efendilerine karşı durabiliyorlar? Bu karşı duruşun gerçek mahiyeti nedir? Bunun, ülkemizdeki soygundan elde edilen kârın paylaşımından çıkan bir çelişki olduğu ortadadır. Ama bu, daha başka soygunlar yapmayı hedeflenmiş iki soyguncunun ganimeti paylaşmasından başka bir

şey değildir. Bu çelişki, ikisinin de soyguncu olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Soyulanla soyguncu arasındaki çelişki antagonisttir. Halbuki soyanlar arasındaki çelişkinin böyle olduğu söylenemez. Düşman arasındaki her çelişkinin bizim mücadelemize bir yarar sağladığını biliyoruz. Ancak biz, güçlerimizi baştan antagonistik olan çelişkiler temelinde dayandırır, güçlerimizin çekirdeğini ona göre oluştururuz. Eğer bu, antagonistik olan ve olmayan çelişkiler ayrımını yapmayacak olursak, tamamen havada kalan bir biçimde halklarla hakim sınıflar arasındaki antagonizmayı bir yana koyan üçüncü dünya ve ikinci dünya tahlilini yaratabiliriz. Ancak halklar bunu böyle kabullenmeyeceklerdir. Meseleyi belirttiğimiz açıdan ele almazsak, faşistleri de, emperyalizmin köpeklerini de müttefik, temel güç derecesine yükseltiriz.

PROBLEMLERİN ÇÖZÜMÜNDE KOLAYLIK

Bütün bu olgular, dünya sosyalist hareketi içinde çıkmış olan bu ayrılığın çözümünü bir tarafı körü körüne tutmak, onun papağanlığını yapmadan geçmediğini göstermektedir. Çözüm mutlaka bu iki çizginin dışında olacaktır. Şimdi çelişkinin bu safhaya ulaşması karşısında, birtakım insanlar, genelde dünya devrimci hareketinin sorunlarını, özel olarak Türkiye devrimci hareketinin sorunlarını çözmeye kendilerine güvenemediklerinden bir tarafın tutulmasının zorunlu olduğu görüşünü dayatmaya çalışıyorlar. Bu görüş, Türkiye devrimci mücadelesinin parçalanmasının icazetinden başka anlama gelmez. Her iki kanat da meseleyi sözde kaynağında kurutmaya çalışıyorlar. Doğru. Ancak bunu kendilerinin yapamayacaklarına inandıklarından dolayı hazır çözümlerle birdenbire dünyalar keşfediyorlar. İki tarafta da yanlışlar olabileceği gerçeğini düşünmek onları korkutuyor. Çünkü sorun çok büyük ve gerçekten kolaylıkla altından çıkılabilecek birşey değil.

Özel olarak Türkiye için uzun araştırmaların ürünü olacak devrim anlayışı, çalışma tarzı, örgüt anlayışı sorunlarına getirilecek cevap, onlar için hemen bir siyasal çizgiyi kolaylıkla ortaya koyabilmek ve bir grup oluşturabilme olanağını ortadan kaldırıyor. Acele bir grup oluşturabilmek için ya geçmişin prestijini kullanmak (x), ya da hemen her konuda cevap getiren global bir siyasal reçete bulmak icab ediyor. Somut şartların somut tahlilinden çıkacak araştırma, inceleme ürünü olacak, Türkiye'ye özgü bir siyasal çizgi söz konusu edilemiyor.

Çin ya da Sovyetlerden birini tutarsanız, her sorunda, daha ön-

ceden hazırlanmış bir sürü yayını bulur ve kendi çizginizin parçaları olarak en dogmatik bir biçimde birleştirerek siyasal bir çizgi ortaya koyabilirsiniz.

Devrimin nasıl olacağı konusunda herhangi bir görüşü olmayan "Barışçıl geçiş" inananları (xx) bir yana koyarsak, gerçekten devrim yapmak inancıyla yola çıkmış insanlar, yenilginin getirdiği şaşkınlık kafa bulanıklığı içinde çabucak gerçekler keşfetme yoluna gittiler. Örneğin, sosyal- emperyalizm teorisine dayandırılmış devrim anlayışı, devrimi, Sovyetler ABD arasında çıkacak bir üçüncü dünya savaşına bağlamaktadır. Bunun gerçekliğini kanıtlayabilmek için de zorunlu olarak bu çatışmayı abartıp, hemen gündemdeki sorun olarak ortaya getirmektedirler. Böyle bir devrim anlayışı da ona uygun çalışma tarzı ve örgüt anlayışını peşinden getirir. Ona uygun ittifakları da tabiki. (XXX)

İşte, bu kendine güvenememe anlayışı zorunlu olarak bir tarafa dayanma ihtiyacını doğurmaktadır. Buna bağlı olarak da, çatışmaların bu seviyesinde taraf tutmanın zorunlu olduğu görüşü egemen kılınmaya çalışılmaktadır. Bu, bütünüyle büyük güçler yağcılığına dayanan ve zorunlu olarak dogmatizme varacak olan bir görüştür. Bir ülkedeki devrim, her şeyden önce o ülke devrimcilerinin görevidir. Uluslararası dayanışmanın önemi inkar edilemez. Diğer ülkelerin deneylerini ve görüşlerini saygıyla ele alır, eleştireci bir anlayışla inceler ve bizim somut şartlarımızda geçerli ve yararlı olanları kabul ederek diğerlerini kesinlikle reddederiz. Böyle

(*)Baştanberi yazımızın konusu olan ve dünya devrimci hareketinin trafik polisliğine özenerek, Çin'le yeşil ışık yakan bir grup ahabp çavuş, «geçmişin prestijini» geçmişe küfrederek kullanma tavrını her geçen gün daha açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Hem de, 1971 silahlı direnişinin kahraman proleterya devrimcilerine, Troçkist, maceracı, küçük - burjuva ihtilalcileri diyerek oluyor bu «prestij kullanma», Trafik polisliğine özenmeyip de, bu mesleği kariyerleri için çok küçük gören birtakım insancıklar da, mirasyediliği kendine meslek edinerek «geçmişin prestijini kullanma» yolunu tutmuştur. Bunlar «geçmişte yapılan her şey doğrudur diyerek» üniversite kantinlerinden proleter devrimci hareketi yönetme hevesindedeler. «Geçmişte herşey doğrudur diyerek bu anlayışın gereğini yerine getiren, yani söz ve davranışları birbirine uyan devrimci arkadaşlara değil lafımız, ideolojik plandaki eleştirilerimiz saklı olma kaydıyla.

(**) Aslında insanların devrim anlayışlarının olmadığını söyleyemeyiz. Burada kastımız Türkiye gerçeğine uyabilecek bir devrim anlayışı konusuna hiç bir zaman yaklaşmamış olmalarıdır. Yani devrim yapmaya niyetlerinin olmamasıdır. Yoksa «Barışçıl geçiş» safatasını bir devrim anlayışı olarak tekrarlayıp dururlar.

(***) Örneğin: «Eğer hem ABD hem Rus emperyalizmine karşı olan Ergenekon aslanları samimi olsalar onlarla ittifaka girebiliriz.» denilebiliyor. İnşallah, samimi-yetsiz olduklarına olan inanç devam eder de bu ittifak gerçekleşmez (!)

bir durumda, ideolojik bir planda her hangi bir ülkeyle birlik içerisinde de girilebilir. Ancak, bu kadar değişik görüşlerin olduğu bir dünyada bu bile bu gün için son derece zorlaşmıştır. Özellikle iki merkez kendi görüşlerinin tümüyle benimsenmesini istemektedir.

Marksizm-Leninizm ancak ülkemizin şartlarıyla birleştirildiğinde kavranılabilir ve bir eylem klavuzu olarak kullanılabilir, güçlü bir silah haline gelebilir. Var olan hazır reçetelere kesinlikle bağlı kalmadan, Marksizm-Leninizm ilkeleri ve ülkemizin gerçeklerinin ışığı altında mücadelemizi sürdürürüz. Bunun için de, Marksizmin ilkelerine sıkı sıkıya sarılarak onların ışığı altında Türkiye devriminin yolunu, mücadele yöntemlerini ve örgütlenme biçimlerini somut şartların somut tahlilinden çıkarırız. Ancak böyle yaptığımız takdirde Marksizm-Leninizmin haznesini zenginleştirir, Türkiye halkının gerçek kurtuluşu yolunda başarı ile yürüyebiliriz.

Büyük güçlere dalkavukluk anlayışı içerisinde Türkiye'ye hazır elbise giydirmeye çalışanlar, her yeni durum karşısında, kendilerine bunların yorumlara ulaşmadığı müddetçe şaşırıp kalacaklardır. Erken yorum yapmak zorunda kaldıklarında sonradan kendilerine ulaşacak yorumların farklı olması halinde "afedersiniz, biz olayı burjuva basınında çıkan yalan haberlere göre değerlendirmişiz, meğer durum öyle değilmiş, Çin Angola'daki üç örgüte de birden yardım ediyormuş. Düzeltir, öz-eleştirimizi yaparız." şeklinde ortaya çıkan gülünç durumlara düşerler. Kaçınıcı öz-eleştiri, kaçınıcı düzeltme olacak bu acaba? Kabahat da yalan haber yayan burjuva basınının : Bu dogmatizm değilde nedir? Marksizm'in bozulması değilde nedir?

Temel olarak kendi gücüne dayanmayan, kolaylık sağladığı zannedilen bu türden bir çözüm yöntemi kolaylık yerine her adımda yeni zorluklar yaratır. Yaratıcı gücün gelişmesini engeller, bilimin, anlamı bilinmeden okunan dualar haline gelmesine yol açar. Bilimsel düşünme yeteneğinin ortadan kalkması, insiyatifsizliğin her alana egemen olmasını getirir.

Bütün bunların ardından yine, "peki doğruyu nereden bulacağız" sorusunu soran çok olacaktır. Bir kere daha söyleyelim: Marksizm-Leninizm'in evrensel ilkeleri ışığında ülkemizin somut şartlarında.

ORTA YOLCULUK MU?

Bir çok kişi böyle bir tavrın orta yolculuk olduğunu söyleyebilir. Bunu ona söyletecek olanın kendi cephesinin görüşlerinin tüm doğ-

ularını karşısındaki cephenin de tüm yanlışlıkları içerdiğine olan imanı olduğunu biliyoruz. Böyle bir durum karşısında, ona ya doğrulardan ya da yanlışlardan yana olunabilir. Bir üçüncü tavıra ise ancak orta yolculuk denilebilir. Doğru. Ancak ortada duran büyük bir doğru daha var ki; o da doğruların bir tarafta, yanlışların da bir tarafta kümelenmediğidir. Her iki yanda da revizyonizm ve dogmatizm kol gezmektedir. Türkiye devriminin meselelerinin çözümü bunlardan biri içerisinde aramak kesinlikle başarısızlığa götürecektir. Bu durumda sorunların hallini mutlaka bu iki çizginin dışında aramak gerekir. Her iki kanadın görüşlerinin yanlışlıkları, Marksizm-Leninizm'den ayrılıkları ortaya konulduğu ölçüde, Türkiye devrimci hareketinin sorunları çözüme doğru ilerleyebilecektir. Bu durumda sorunların hallini mutlaka bu iki çizginin dışında aramak gerekir. Her iki kanadın görüşlerinin yanlışlıkları, Marksizm-Leninizm'den ayrılıkları ortaya konulduğu ölçüde, Türkiye devrimci hareketinin sorunları çözüme doğru ilerleyebilecektir.

Bu tavır aynen dünya devrimci hareketi içinde geçerlidir. Bu tavrın sahibi devrimci önderler, dünya devrimci hareketinin birliğine yönelik bir anlayış içerisinde kendi bağımsız tavırlarını koymaktadırlar. Onların bu tavırlarını "orta yolculuk" olarak değerlendirmeye olanağı yoktur. Zira orta yolculuk gerçeklere yaklaşmayan, onların civarında dolanıp duran bir anlayıştır. Marxizm-Leninizm'i kendi ülkelerinin somut şartlarında yaratıcı bir biçimde uygulayan Vietnam'lı, Kore'li yiğit devrimciler dünya devrimci hareketi tarihine altın sayfalar kazandırdılar. Hiç kimse onların Marxizm'i yaratıcı bir ruhla kavramadığını söyleyemez. Enternasyonalist tavrından yoksun bir biçimde orta yolculuk yaptıklarını iddia edemez. Ho Amca'nın tavrının (x) tavırsızlık olduğunu iddia etmek, çok övündüğümüz Vietnam devrimine ve onun önderine hakareten başka bir şey olamaz. Vietnam devrimcileri, Vietnam'ın doğru devrimci çizgisini yaratmak suretiyle hangi yandan olduklarını ortaya koymuşlardır. Uluslararası yardım alacağız diye de hiç bir yanlış görüşe boyun eğmemişlerdir. Onların tarafsız Vietnam devriminin tarafı, Marxizm-Leninizm'in, enternasyonalizmin tarafı olmuştur. Vietnam devrimi de herhangi bir enternasyonalist görevle çatışacak bir yol izlememiştir. Revizyonizimin canını kendi pratikleri içinde çikarmışlardır. Uluslararası trafik polisliği yaparak değil.

Bu günün enternasyonalist görevinin temelinde, Amerikan Emperyalizmine karşı mücadelede birlik yatmaktadır. Bu pratik, kimin halklardan yana ne ölçüde tavır aldığının da ölçütü olacaktır. Uluslararası devrimci hareketin birliği bir tarafı tutmaktan değil, tüm

sosyalist ülkelerin ve sosyalist partilerin Amerikan Emperyalizmine karşı oluşturacakları ortak cepheden geçecektir. Vietnam mücadelesi böyle bir enternasyonal birliğin oluşabilmesi için en azından pratikte belirli ölçüde bir birlik platformu yaratmıştır. Aynı platform ABD Emperyalizmine karşı, mücadele veren halklar tarafından yaratılmaktadır. Bu halkların mücadelesine yardım, enternasyonalist görevlerin yerine getirilip getirilmediğinin ölçütü olmaktadır.

Bu gün sınıfsal planda en şiddetli bir biçimde sürmekte olan Angola mücadelesinde MPLA'ya yardım kesin enternasyonalist görevdir. Angola halkının yiğit mücadelesine şu ya da bu biçimde leke sürmek, devrimcilerin takınacağı tavır değildir. Bu ve gelecekteki başka mücadelelere yardım mihferi etrafında oluşturulacak anti-emperyalist cephe, dünya sosyalist hareketinin de genel olarak bir ideolojik birliğe yürümesini, kardeş partilerin eşit haklarla kaldıkları bir sosyalist blokun oluşmasını sağlayacaktır.

Bu gün Türkiye'de anti-emperyalist, anti-faşist mücadele, Türkiye'nin somut şartlarının tahliliyle sosyalist hareketin birliğinin çıkış noktası olacaktır. Aksi bütün öneriler, halkın mücadelesinin parçalanmasının, emperyalizme ve onun uzantılarına yardımın neticesinden başka bir şey değildir.

— **KAHROLAN DÜNYA HALKLARININ BAŞ DÜŞMANI AMERİKAN EMPERYALİZMİ.**

— **YAŞASIN TÜRKİYE HALKININ EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİ.**